

آنژیوگرافی چیست؟

آنژیوگرافی عروق کرونر به معنی عکسبرداری از رگ های خونی با استفاده از تزریق یک ماده رنگی (حاجب) می باشد. با این روش پزشک از گرفتگی یا عدم گرفتگی سرخرگ های قلب آگاهی می یابد.

روش انجام کار:

برای انجام آنژیوگرافی نیازی به بیهوشی نیست گاهی قبل از شروع کار یک آرام بخش به شما داده می شود برای شروع یک ناحیه از بدن شما، معمولاً بازو و یا کشاله ران تمیز شده و با یک بی حس کننده موضعی بی حس می شود. در این ناحیه یک رگ، گرفته می شود و از طریق این رگ لوله ای باریک و توخالی به نام کاتتر توسط پزشک به سرخرگهای قلب هدایت می شود. پزشک نوک کاتتر را از روی مانیتور رادیوگرافی مشاهده کرده و آن را هدایت می کند.

هنگامی که کاتتر در محل مورد نظر قرار گرفت ماده حاجب تزریق می شود و از این جریان فیلم های متعدد گرفته می شود. طول مدت آنژیوگرافی بسته به شریان مورد بررسی ممکن است تا یک ساعت طول بکشد.

اقدامات قبل از انجام آنژیوگرافی:

- در صورت مصرف داروهای ضد انعقاد مانند وارفارین از سه تا چهار روز قبل مصرف دارو را متوقف کنید.
- جواب آزمایش خون، نوار قلب و عکس سینه را یک روز قبل از آنژیوگرافی به بخش مربوطه تحویل دهید تا برای شما پرونده تشکیل شود.
- معاینه پزشکی در همان روز قبل از شروع کار انجام می پذیرد.

- در صورت حساسیت به غذاهای دریائی مثل میگو و ماهی یا حساسیت به مواد حاجب در گذشته پزشک را در جریان قرار دهید.
- از خوردن و آشامیدن به مدت 8 ساعت قبل از آنژیوگرافی خودداری کنید.
- یک روز قبل از آنژیوگرافی به حمام بروید و موهای زائد کشاله ران، قفسه سینه و ناحیه زیر بغل را بتراشید.
- اگر باردار هستید پزشک را مطلع سازید.
- زمانی که برای آنژیوگرافی مراجعه می کنید از پوشیدن زیورآلات و دندان مصنوعی خودداری کنید و یک نفر همراه داشته باشید.
- از کاربرد لوازم آرایشی خودداری نمایید.

آنچه را در حین انجام کار حس می کنید:

- شما در حین انجام آنژیوگرافی بیدار هستید و ممکن است در هنگام رگ گرفتن و جاگذاری کاتتر در رگ احساس ناراحتی و درد داشته باشید.
- در هنگام تزریق ماده حاجب به داخل مغز ممکن است احساس گرما کنید گاهی هم ممکن است دچار افت فشار خون، حالت تهوع و کاهش ضربان قلب شوید، که چون تحت نظارت مستقیم پزشک متخصص می باشید مشکلی ایجاد نمی کند و قابل کنترل خواهد بود.
- ممکن است در دهان خود احساس یک مزه شور یا تلخ داشته باشید و یا دچار گرگرفتگی شوید که به علت تزریق ماده رنگی است.

اقدامات بعد از انجام آنژیوگرافی:

- پس از اتمام کار کاتتر برداشته می شود و در محل آن یک پانسمان فشرده و محکم جهت جلوگیری از خونریزی گذاشته می شود. اگر آنژیوگرافی از عروق پا انجام شد پس از آنژیوگرافی به مدت 24 ساعت بستری می شوید
- استفاده از مایعات به مقدار زیاد جهت دفع بهتر ماده رنگی توصیه می شود.
- جهت جلوگیری از خونریزی، برای چندین ساعت باید به پشت بخوابید که این مسئله کمردرد خفیفی را ایجاد می کند.
- تا 6 ساعت پس از آنژیوگرافی نباید از تخت خارج شوید.
- پس از ترخیص شما می توانید فعالیت خود را به آرامی شروع کرده و به تدریج به حد طبیعی برسانید اما برای 24 ساعت از خم نمودن اندام مورد نظر و رانندگی اجتناب کنید. در حال حاضر بیشتر سعی می شود از شریان دست (رادیال) برای آنژیوگرافی استفاده شود.
- اما چون این رگ کوچک است برای تمام بیماران قابل استفاده نیست. مزیتی که این رگ دارد این است که میزان خونریزی از این محل کم است و بیمار بعد از آنژیوگرافی می تواند راه برود. روی محل آنژیوگرافی یک وسیله باد شونده می گذاریم بنام T R band که بعد از دو ساعت هوای آنرا خارج کرده و پانسمان می شود. در صورتی که محل آنژیوگرافی خونریزی - درد شدید و سردی انگشتان نداشت بیمار می تواند مرخص شود. در اسرع وقت با در دست داشتن مدارک و معرفی نامه بخش جهت پیگیری درمان به پزشک معالج مراجعه فرمایید.

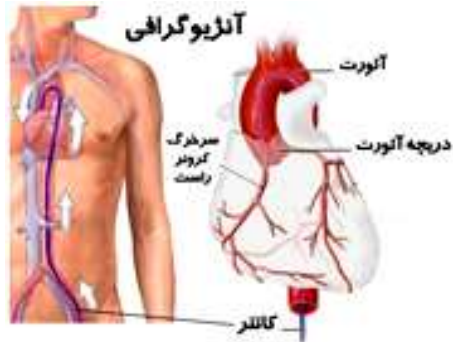

هنر

مرکز آموزشی درمانی نمازی

واحد آموزش به بیمار

آنژیوگرافی قلب

منابع :

1- پرستاری بیماریهای قلب و عروق ، برونر و سودارت، 1394

2- بیماریهای قلب و عروق ، هاریسون، 2015

3- [www.web . Ebscohost . com](http://www.web.Ebscohost.com) , Grordge match, Backer . cinda , 2017

4- Coronary Angiography. Available from: <http://www.mdconsult.com/das/patient/body/239248648-6/1145776724/10041/32410.html>.

Accessed March 2017.

5- Patient Teaching Reference Manual.(2015). Springhouse.

دوش گرفتن کوتاه مدت در شرایط کم بخار مانعی ندارد.

- داروهای خود را طبق دستور قبلی پزشک به مصرف رسانید.
- پیاده روی را در برنامه روزانه خود بگنجانید.
- از مصرف دخانیات و مشروبات الکلی اجتناب کنید.
- در صورت بروز درد یا کبودی در محل آنژیوگرافی از کیسه آبگرم و یا حوله گرم استفاده نمایید.
- در صورت داشتن علائم زیر پزشک یا پرستار را در جریان قرار دهید:

- درد قفسه سینه

- درد یا بی حسی در پا یا بازو (ناحیه عمل)

- سرد شدن ، کبودی و یا آبی رنگ شدن بازو و پا ناحیه عمل)

- تب

عوارض

عوارض عبارتند از:

- بی نظمی ضربان قلب که معمولاً گذرا بوده و بدون نیاز به دارو برطرف می شود.

- حساسیت به داروی حاجب (ماده رنگی)، امروزه با استفاده از داروهای جدید این عارضه به ندرت دیده می شود.

- خونریزی؛ این عارضه نیز شایع نمی باشد.

- تشکیل لخته در خون که منجر به سکته قلبی و مغزی می شود.

- عفونت؛ این عارضه نیز نادر می باشد و با استفاده از وسایل تشخیصی جدید تعداد موارد آن کمتر می باشد.

PT-HO-179

گردآوری: منصوره شفیعی-مغزها دینکانی - کارشناس

پرستاری

بازبینی: اشرف معماریزاده کارشناس ارشد NICU

دکتر استاد علمی: دکتر مامد بذرافشان

متفحص قلب و عروق

1403

